

TÜRKİYE

- Nohut dünyada en çok üretilen ikinci baklagil türü iken Türkiye’de en çok üretilen birinci baklagil türüdür.
- 2022 yılında üretimde Ankara, Yozgat, Kırşehir ilk sıralarda yer almıştır.
- Kendine yeterlilik 2021/22’de bir önceki yıla oranla %21,5 azaltmıştır.
- TÜİK Bitkisel Üretim 1.Tahminlerine göre 2023 yılında 580 bin ton nohut üretimi beklenmektedir.

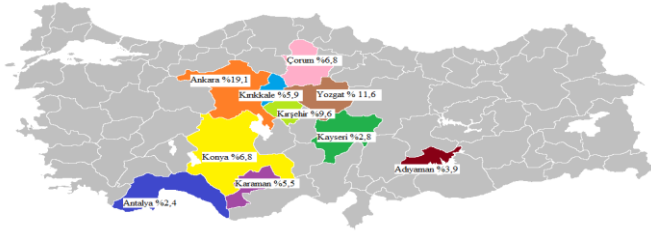
TÜRKİYE

- While chickpea is the second most produced legume in the world, it is the first most produced legume in Türkiye.
- In 2020, Ankara, Yozgat and Kırşehir are at the top in chickpea production.
- Self-sufficiency decreased by 21.5% in 2021/22 compared to the previous year.
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, chickpea production is estimated to be 580 thousand tons in 2023.

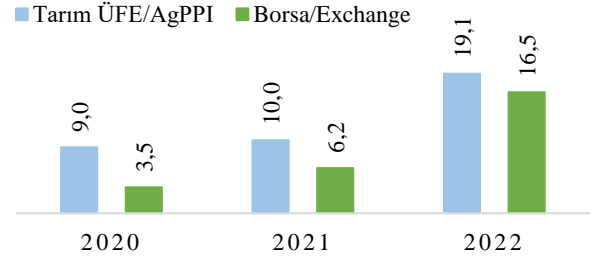
Türkiye nohut denge tablosu (1.000 ton) / Turkey chickpeas supply and demand (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/area (bin ha)	395	514	521	512	488
Verim/yield (kg/da)	120	123	122	123	99
Üretim/production	470	630	630	630	475
Tüketim/consumption	469	465	408	429	408
Stok değişimi/stock change	-	-70	12	-84	-63
İthalat/import	122	77	21	71	149
İhracat/export	56	224	143	268	194
Kendine yeterlilik/self sufficiency (%)	87,5	114,0	127,5	122,3	96,0

Türkiye nohut üretiminde en büyük paya sahip iller (2022, %) Provinces with the largest share in Türkiye's chickpeas production

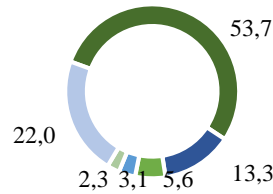

Nohut fiyatları/ Chickpeas prices (TL/kg)

Türkiye'nin ülkelere göre nohut ihracatı (2022/23, %) Türkiye's chickpeas export by countries

- Irak/Iraq
- Sudan/Sudan
- Mısır/Egypt
- Almanya/Germany
- Cezayir/Algeria
- Diğer/Others

Türkiye'nin ülkelere göre nohut ithalatı (2022/23, %) Türkiye's chickpeas import by countries

- Kanada/Canada
- Kazakistan/Kazakhstan
- Avustralya/Australia
- Rusya/Russian
- Suriye/Syria
- Diğer/others

*Dış ticaret verileri 10 aylıktır.

Nohut destekleri(seçilmiş) / Chickpeas supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	14	22	22	24	75
Fark ödeme desteği (kr/kg) Difference payment support	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

DÜNYA

- Nohut üretimi 2021 yılında 15,9 milyon tondur.
- Türkiye, yıllara göre değişmekle birlikte 2021 yılı dünya nohut üretiminde % 2-3'lük bir paya sahiptir.
- Türkiye dünyada 475 bin tonluk üretim ile dördüncü sırada yer almaktadır.
- Avustralya 2022 yılında en büyük ihracatçı iken, Pakistan en büyük ithalatçı olmuştur.

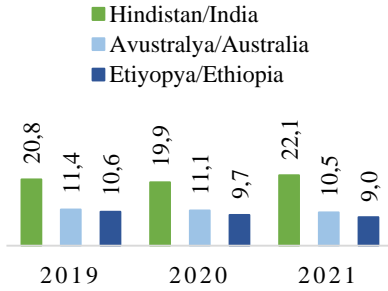
WORLD

- Chickpea production is 15,9 million tons in 2021.
- Turkey has a share of 2-3% world chickpea production in 2021, although it changes according to years.
- Turkey ranks fourth in the world with a production of 475 thousand tons.
- Australia was the largest exporter in 2022, while Pakistan was the largest importer.

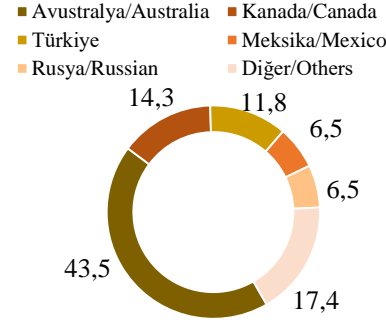
Dünya nohut verileri (1.000 ton) / World chickpeas dates (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (bin ha)	14.567	16.189	13.840	13.562	15.004
Üretim/Production	15.152	16.940	14.219	15.065	15.872
Verim/yield (ton/ha)	1,04	1,05	1,03	1,01	1,06
İthalat/Import	3.372	2.087	2.144	1.952	1.875
İhracat/Export	3.171	2.001	2.281	2.045	2.449

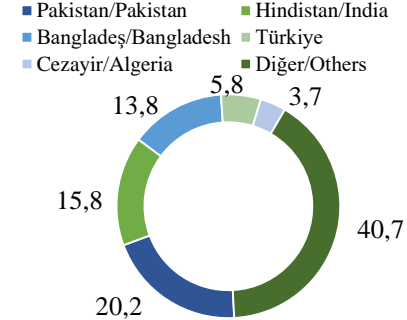
Nohut üretiminde önemli ülkeler (%)
Chickpeas production by countries

Nohut ihracatında ülkelerin payı
Chickpeas export by countries (2022, %)

Nohut ithalatında ülkelerin payı
Chickpeas import by countries (2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Türkiye'de 2021 yılında 475 bin ton olan nohut üretimi 2022 yılında %22,10 artarak 580 bin ton olarak gerçekleşmiştir.
- Türkiye 2018 yılından itibaren her yıl artan oranda nohutta net ihracatçı olup, 2022/23 sezonunda da aynı potansiyelini koruyacağı düşünülmektedir.
- Türkiye 2023 yılı borsa fiyatları ve üretici fiyatlarının ilk 4 ay ortalaması sırasıyla 21,28 TL/kg, 23,10 TL/kg olup fiyatlardaki artış devam etmektedir.
- Dünyadaki fiyat artışları devam etmektedir.
- Üretimde ve tüketimde Hindistan ilk sırada yer almaktadır.

EVALUATION

- Chickpea production, which was 475 thousand tons in 2021, increased by 22.10% in 2022 and became 580 thousand tons.
- Türkiye has been an increasing net exporter of chickpeas every year since 2018, and it is thought that it will maintain the same potential in the 2022/23 season.
- Türkiye 2023 stock market prices and the average producer prices for the first 4 months are 21.28 TL/kg, 23.10 TL/kg, respectively, and the increase in prices continues.
- Price increase continues worldwide.
- India ranks first in production and consumption.

Hazırlayan / Prepared By: Demet BURUCU
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: demet.burucu@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, Trade Map, FAO ve KTB'dir.